

Változós hírek

SN 1999gi az NGC 3184-ben

Reiki Kushida (Yatsugatake South Base Observatory, Japán) fedezte fel 1999. dec. 9,82 UT-kor, egy 40 cm-es távcsővel készített szűrő nélküli CCD képen, $14^m,5$ -s fényességnél. Az SN az NGC 3184 magjától $3'',5$ -cel Ny-ra és $60'',5$ -cel É-ra található. S. Jha és munkatársai (Harvard-Smithsonian Center for Astrophysics) spektroszkópiai mérései szerint korai fázisban felfedezett II-es típusú SN széles emissziós hidrogénvonalakkal. Ennek megfelelően meglehetősen lassú fényváltozást mutatott, még március elején is valamivel $15^m,0$ alatti fényességnél tartózkodott. A hazai aktív amatőr CCD-zők mindegyike készített felvételt a látványos spirálgalaxisban feltűnt szupernóváról, míg a mellékelt felvételt Sárnecky Krisztián, Sziládi Katalin és Kiss László készítette az MTA Csillagászati Kutatóintézet pizskés-tetői obszervatóriumának 60 cm-es Schmidt-távcsövével és Photometrics CCD kamerával 1999. dec. 31,17 UT-kor. Ekkor a szupernóva fényessége $14^m,6$ volt. (IAUC 7329 — Ksl)

SN 1999el/2000E az NGC 6951-ben

Az NGC 6951 Cepheus-beli galaxis rövid időn belül két szupernóvának is otthont adott! Először az SN 1999el tűnt fel benne 1999. október 21-én $15^m,4$ -s fényességnél. Ez egy II-n-típusú ritka SN volt, amelynek maximális fényessége $14^m,5$ körül következett be november elején. Január végére már $17^m,0$ alá halványodott, amikor 2000. január 26,73-kor a Teramo-i Obszervatórium (Olaszország) munkatársai G. Valentini vezetésével felfedezték a 2000E-t, $14^m,3$ -s fényességnél. Az első magyarországi CCD-észlelés két nappal később készült a fentebb említett műszerrel Pizskéstetőn. Ezután a 2000E gyorsan elérte maximumát, amikor többen vizuálisan is észlelték. Februári objektívprizmás felvételek (szintén a pizskés-tetői Schmidt-távcsővel) alapján Ia típusú SN, amit az IAU Circularokban megjelent információkból csak némi bizonytalansággal lehetett megtudni. Terveink szerint később egy cikk keretében még visszatérünk az SN 2000E CCD fotometriájára és spektroszkópiájára, amit egy széleskörű hazai együttműködés tett lehetővé. (IAUC 7288, 7351, 7353, 7359 — Ksl)